

Selectie en planning van doelmatigheidsonderzoek bij de Algemene Rekenkamer

Rudi Turksema & Peter van der Knaap

Samenvatting - In dit artikel schetsen we hoe de Algemene Rekenkamer de planning en selectie van haar performance audits heeft georganiseerd. Een weloverwogen planning en selectie is van belang omdat rekenkamers niet hun gehele controleterrein kunnen afdekken met onderzoek. De strategie van de Algemene Rekenkamer is leidend voor de selectie van onderwerpen voor ons onderzoek. Daarin hebben we gekozen voor een drietal terreinen waar het gaat om basisvoorzieningen voor de burger waar de gevolgen van slecht of niet uitgevoerd beleid het meest merkbaar zijn. Daarnaast hanteren we een aantal uitgangspunten voor onze performance audits, zoals de maatschappelijke relevantie en indicaties van mogelijke ondoelmatigheden. De strategie en de nadere uitgangspunten vormen input voor het plannings- en selectieproces. Daarbij maken we gebruik van een drietal samenhangende instrumenten: monitoring, de issue-matrix en de geïntegreerde risicoanalyse. Monitoring is een reguliere activiteit waarbij primair wordt gekeken naar het beleid en de uitvoering ervan. Met de issue-matrix proberen we mogelijk belangrijke issues – nadrukkelijk ook buiten het kader van onze strategie – nader te duiden. De geïntegreerde risicoanalyse, ten slotte, gebruiken we om op systematische wijze informatie over ons gehele onderzoeksterrein te verzamelen en te analyseren. De uitkomst van deze analyse vormt input voor zowel onderzoeksvoorstellen voor het rechtmatigheidsonderzoek als de jaarprogrammering van de performance audits. We besluiten dit artikel met een korte beschouwing van de wijze waarop we onze planning en selectie hebben vormgegeven.

11

1] INLEIDING

Op precies het juiste moment onderzoek doen naar de meest relevante problemen met goede mensen en de meest geschikte methoden en technieken. En met dat onderzoek vervolgens een substantiële bijdrage leveren aan de kwaliteit van het beleid en de bedrijfsvoering van de rijksoverheid. Dat is – kort samengevat – de ambitie van doelmatigheidsonderzoekers bij de Algemene Rekenkamer.

De Algemene Rekenkamer besteedt dan ook relatief veel tijd en energie aan een goede planning en selectie van haar onderzoek. We hebben immers te maken met een breed controleterrein en een beperkte

onderzoekscapaciteit. Zo beslaat het controleterrein van de Algemene Rekenkamer de gehele rijksoverheid en ook de daaraan verbonden rechtspersonen met een wettelijke taak. In totaal gaat het daarbij om een te controleren bedrag van ongeveer 350 miljard euro. En dat terwijl de Algemene Rekenkamer zo'n tachtig doelmatigheidsspecialisten tot haar beschikking heeft. We moeten dus alleen al vanuit capaciteitsoverwegingen goed nadenken over de performance audits die we willen uitvoeren. Belangrijker nog is natuurlijk dat we effectief willen zijn met ons werk: waar is onze mogelijke bijdrage het grootst?

In dit artikel proberen we uit de doeken te doen hoe we binnen de Algemene Rekenkamer onze ambitie